

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Křest'anové, Dr., a soudců JUDr. Tomáše Novosada a JUDr. Jiřího Körblera ve věci

žalobce: **MUDr. Mgr. Ivan L.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Elgerem
sídlem Vodičkova 699/30, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **MAFRA, a.s.**, IČO 45313351
sídlem Karla Engliše 519/11, 150 00 Praha 5
zastoupená advokátkou JUDr. Helenou Chaloupkovou
sídlem Na Kozáčce 1289/7, 120 00 Praha 2

o ochranu osobnosti

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. března 2018,
č. j. 28 C 147/2016 – 210,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku I **mění** tak, že se zamítá žaloba s žalobním návrhem, aby žalovaná byla povinna uveřejnit na titulní straně deníku xxx, minimálně na ploše jedné čtvrtiny tiskové strany, tuto omluvu žalobci: „Omluva panu MUDr. Mgr. Ivanu L.: Dne xxx jsme v xxx uveřejnili článek pod titulkem xxx. Tento titulek však byl ve vztahu k panu Ivanu L. nepravdivý, klamavý a zavádějící. V případě v článku popisovaném, který Policie ČR označila jako tzv. operaci V., nebyl pan Ivan L. z ničeho obviněn a kolem jeho osoby se nerozvětvovala jakákoliv xxx kauza. Tímto se panu MUDr. Mgr. Ivanu L. omlouváme. MAFRA, a.s.“
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku II **mění** tak, že se zamítá žaloba s žalobním návrhem, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci na náhradě nemajetkové újmy peněžní částku 100 000 Kč.
- III. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 5 na náhradě nákladů státu částku ve výši **5 027,20 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku ve výši **47 254 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalované advokátky JUDr. Heleny Chaloupkové.

Odůvodnění:

1. Žalobce, který byl v minulosti ministrem vnitra (2006-2009) a poslancem Poslanecké sněmovny a nyní vykonává povolání advokáta a veřejně působí v řadě obecně prospěšných projektů (vysoká škola CEVRO Institut o. p. s., Muzeum olomoucké pevnosti o. s., Dětská dopravní nadace), tudíž požadavky na jeho bezúhonnost a integritu jsou zvláště vysoké, se žalobou podanou soudu prvního stupně dne 13. června 2016 domáhal po žalované odčinění nemajetkové újmy vzniklé tvrzeným zásahem do svých osobnostních práv. Žalovaná dne xxx publikovala v deníku xxx, jehož je vydavatelem, článek s titulkem „xxx“ autora Adama J. (dále pouze „Článek“), jenž byl otištěn na titulní straně a pokračoval uvnitř listu a téhož dne byl publikován též na serveru xxx. Již z titulku je zřejmé, že žalovaná spojila žalobce s xxx kauzou. V úvodu článku je pak uvedeno: „xxx“. Článek navazoval na fakt, že dne xxx byly provedeny prohlídky ve dvou bytech, které žalobce užíval v xxx a xxx, a to v rámci policejní akce označené jako tzv. operace V. Spojení žalobce s xxx či xxx kauzou je nepravdivé. Kolem osoby žalobce se nerozvětvovala jakákoliv xxx kauza, a to ani v kontextu zmíněných domovních prohlídek. Žalobce v této věci nebyl obviněn, žádného xxx či nezákonného jednání se nedopustil. Článek líčí věc tak, jako by byl žalobce středobodem údajné xxx kauzy. Je na žalované, aby unesla důkazní břemeno o pravdivosti napadaných tvrzení. Výše uvedenými tvrzeními zasáhla žalovaná do vážnosti a cti žalobce, a to nejen z pohledu nepravdivosti publikované informace, ale též proto, že není dán žádný důvod ani veřejný zájem na tom, aby v situaci, kdy u určité osoby probíhá domovní prohlídka, sdělovací prostředky nepodloženě spojovaly takovou osobu s xxx či jiným nezákonným jednáním, a to zvláště v situaci, kdy tato osoba nebyla z ničeho obviněna. Takové informace způsobují vážnou újmu na osobnosti žalobce, v očích veřejnosti z něj dělají xxx a v konečném důsledku zločince, aniž by to odpovídalo pravdě. Uveřejněním Článku vznikla žalobci nemajetková újma v důsledku poškození jeho vážnosti a cti na veřejnosti, která jej po publikaci článku spojila s xxx. Žalobce se tak podanou žalobou po žalované domáhal omluvy ve znění a způsobem uvedeným pod bodem 3 a zaplacení nemajetkové újmy v penězích ve výši 2 000 000 Kč.

2. Žalovaná uvedla, že nárok žalobce zcela neuznává. V Článku, jakož i v dalších člancích zabývajících se operací V., se zabývala věcí veřejného zájmu. V dané kauze bylo v rámci rozsáhlého zásahu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (zkráceně „ÚOOZ“) zadrženo a obviněno několik osob. Po provedení domovní prohlídky u žalobce dne xxx se xxx pro sdělovací prostředky vyjádřil právní zástupce žalobce JUDr. Tomáš Sokol tak, že na dotaz, zda z toho, co jemu či jeho klientovi policie řekla nebo co ji zajímalo, lze poznat, jestli chce žalobce obvinít, odpověděl: „To si vážně netroufnu říct. Samozřejmě, vyloučit se nedá nic. Ale pro mě to skutečně bylo pouze obyčejné podání vysvětlení“. Možné obvinění žalobce tedy nevyloučil. Žalovaná v Článku nezveřejnila tvrzení, že by se žalobce dopustil trestného činu, ani že by měl být ze spáchání nějakého trestného činu obviněn. Pokud bylo v titulku užito sdělení, podle kterého se xxx, jedná se o hodnotící soud, nikoliv o skutkové tvrzení. Obdobně je tomu i v případě sdělení, podle kterého má operace řízená proti členům elitních bezpečnostních sborů xxx politikou až k xxx. Je nesporné, že žalobce v trestní kauze označované jako operace V. figuruje. V souvislosti s ní byla provedena domovní prohlídka dvou bytů užívaných žalobcem, při které bylo zajištěno množství dokumentů, o kterých Krajský soud v Ostravě rozhodl, že mohou být kriminalisty prozkoumány. V kauze byl obviněn žalobcův blízký přítel a obchodní partner Ivo K. a žalobce figuroval v policejních odposleších osob, které byly v kauze obviněny. Žalovaná na reálném podkladu zveřejnila sdělení, že předmětná kauza je „kolem žalobce“ – jedná se o určité zjednodušení, které je v periodickém tisku přípustné. Totéž platí i o sdělení, že operace, která je řízená státním zastupitelstvím proti členům bezpečnostních sborů, xxx. Uvedená sdělení tak nemohou být způsobila zasáhnout do osobnostní sféry žalobce. V Článku je pak uvedeno, že k obvinění jednotlivých aktérů ÚOOZ zatím nepřistoupil. Ve vztahu k žalobci je uvedena informace, že po provedené domovní prohlídce nebyl nikdo zadržán, a dále sdělení, podle kterého „xxx“. Z toho vyplývá, že byť je žalobce s kauzou spojován, není obviněn a nelze ani očekávat, že by obviněn byl. Žalobce je jako bývalý politik a advokát osobou veřejného zájmu. Žalovaná rovněž dne xxx uveřejnila vyjádření žalobce, které jí zaslal. V rámci informování o této kauze i ostatní sdělovací prostředky vyzdvihovaly osobu žalobce.
3. **Soud prvního stupně** rozsudkem v záhlaví označeným výrokem I uložil žalované povinnost uveřejnit do 15 dnů od právní moci rozsudku na titulní straně deníku xxx, minimálně na ploše jedné čtvrtiny tiskové strany, tuto omluvu žalobci: „Omluva panu MUDr. Mgr. Ivanu L.: Dne xxx jsme v xxx uveřejnili článek pod titulkem xxx. Tento titulek však byl ve vztahu k panu Ivanu L. nepravdivý, klamavý a zavádějící. V případě článku popisovaném, který Policie ČR označila jako tzv. operaci V., nebyl pan Ivan L. z ničeho obviněn a kolem jeho osoby se xxx. Tímto se panu MUDr. Mgr. Ivanu L. omlouváme. MAFRA, a.s.“, výrokem II uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nemajetkové újmy v penězích částku ve výši 100 000 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku, a výrokem III zamítl žalobu v části, kde se žalobce domáhal po žalované zaplacení náhrady nemajetkové újmy v penězích ve výši dalších 1 900 000 Kč. O nákladech státu rozhodl výrokem IV tak, že žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 náhradu nákladů státu - svědečné ve výši 5 027,20 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku, a o nákladech řízení mezi účastníky tak, že uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení k rukám právního zástupce žalobce částku ve výši 47 254 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.
4. Takto rozhodl soud prvního stupně na základě skutkových zjištění a právní argumentace uvedených v písemném odůvodnění napadeného rozsudku, na něž se pro stručnost poukazuje.
5. Stěžejní pro rozhodnutí soudu prvního stupně bylo, že dospěl k závěru, že ze strany žalované skutečně došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce. Žalobce v trestní kauze označované jako operace V. nebyl obviněn, žádného xxx či nezákonného jednání se nedopustil, pouze u něj byly vykonány domovní prohlídky a prohlídka bankovní schránky a podáno jím vysvětlení na policii. Uveřejnění tvrzení, které spojuje osobu žalobce s xxx, nadto způsobem evokujícím, že žalobce má být osobou, xxx, zasahuje do jeho osobnostních práv. Pokud se

žalovaná bránila, že sdělení „xxx“ má spíše povahu hodnotícího soudu než skutkového tvrzení a jako takové nepodléhá důkazu pravdy, tak soud prvního stupně se s tímto názorem neztotožnil. Toto sdělení v žádném případě hodnotícím soudem není, neboť nevyjadřuje subjektivní názor autora, naopak čtenáři předkládá konkrétní informaci. Vzhledem k intenzitě zásahu a osobě žalobce pak soud prvního stupně dospěl k závěru, že zásah do osobnostních práv žalobce dosahoval takové intenzity, že žalobce má kromě omluvy právo i na náhradu nemajetkové újmy v penězích, a to ve výši 100 000 Kč, ve zbylém rozsahu (1 900 000 Kč) žalobu zamítl.

6. Rozsudek soudu prvního stupně napadla **žalovaná** v rozsahu **výroků I, II, IV a V** včasným a přípustným **odvoláním**. Výrok III o zamítnutí žalobního požadavku na zaplacení částky 1 900 000 Kč zůstal odvoláním nenapaden a samostatně nabyl právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
7. **Žalovaná v odvolání** nejprve uvádí, že byl aplikován v době vydání Článku již neúčinný občanský zákoník č. 40/1964 Sb., což však samo o sobě na nesprávné posouzení věci vliv nemá. Poukazuje na to, že v řízení bylo prokázáno, že v počátcích kauzy s ní byl nejviditelněji spojován právě žalobce. Rovněž vyplynulo, že žalobce byl podezírán v rozhodné době, že se na trestné činnosti podílel (z příkazů k domovní prohlídce), obdobně jsou odůvodněna i rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, kterými byl nahrazen souhlas ČAK k seznámení se s obsahem listin, proti kterým byla odmítnuta žalobcova ústavní stížnost. Žalovaná je přesvědčena, že soud prvního stupně posuzoval titulky Článku zcela izolovaně, i bez zohlednění obsahu Článku by však vyznění bylo jiné, než jak vyvodil soud prvního stupně, tedy že žalobce je xxx. Titulek však nezní „xxx“, ale „xxx“, což naopak říká, že kauza spojována s žalobcem se rozvětňuje na více případů. Kauza byla od počátku spojována s xxx a veřejnost ji vnímala jako kauzu kolem L. (žalobce), který jako bývalý ministr vnitra byl nejznámější osobou spojenou s kauzou. Článek pak informoval, že žalobce na rozdíl od jiných osob nebude obviněn, pokud policie nenajde něco zásadního v zabavených dokumentech. Dále žalovaná odkazuje na závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 577/13, k čemuž poznamenává, že z Článku nevyplývá, že by se žalobce měl dopustit trestné činnosti, ani neobsahuje takový názor žalované. Pokud jde o druhé napadené sdělení, že „xxx“, obsahem tohoto sdělení je informace, že operace proti členům bezpečnostních sborů (xxx) se rozpadá do několika příběhů. Žalovaná navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobu zamítne i v odvoláním napadeném rozsahu a žalované přizná náhradu nákladů řízení.
8. **Žalobce** se k odvolání vyjádřil tak, že je nedůvodné. Rozsudek soudu prvního stupně považuje za věcně správný. Článek a jeho titulek nenechává čtenáře na pochybách, že žalobcova role v kauze byla xxx a jde pouze o to, jestli se na něj v zabavených dokumentech něco najde. Žalovaná rovněž xxx ve vztahu k žalobci nastolila nikoliv jako podezření, ale jako něco, co objektivně existuje. Žalovaná má právo o kauze informovat, včetně domovních prohlídek, avšak ne tak, jak to učinila, tedy informací o titulní roli žalobce v kauze. Rovněž se nabízí otázka, zda je ve veřejném zájmu, aby s odstupem několika hodin od policejní realizace, o které orgány činné v trestním řízení neinformovaly, byly žalovanou publikovány podobné kategorické závěry o zapojení žalobce. Rovněž opakuje, že tvrzení ve vztahu k žalobci byla nepravdivá, žalobce nebyl středem xxx kauzy, ani k němu kauza xxx. Rozhodnutí (která v době zveřejnění tvrzení nemohla mít žalovaná k dispozici) jsou rozhodnutími procesní povahy a nemohou prokazovat vinu konkrétní fyzické osoby. Pokud zmínky o žalobci mají stát na odposlechnutých hovorech, kterým žalobce nebyl přítomen, tak kontext údajných hovorů však nemůže být z rozhodnutí předložených žalovanou přezkoumán, může jít o vytržení vět z kontextu hovoru. Žalobce rovněž v řízení prokázal vznik nemajetkové újmy v jeho osobnostní sféře, a fakt, že byl aplikován neúčinný občanský zákoník, situaci nijak nemění. Žalobce tedy navrhuje, aby odvolací soud potvrdil napadený rozsudek a přiznal mu náhradu nákladů odvolacího řízení.
9. **Odvolací soud** přezkoumal z podnětu podaného odvolání rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a a § 214 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

10. Odvolací soud **zopakoval k důkazu** Článek (č. 1. 73, 74), když **soud prvního stupně ohledně samotného obsahu Článku** – v odůvodnění rozsudku – **neučinil žádná zjištění**. Odvolací soud zjistil, že *Článek* byl uveřejněn na titulní straně shora (jako tzv. otvírák) deníku xxx ze dne xxx **pod titulkem xxx**, Článek pak z menší části pokračoval na straně 2. Tématu operace V. se *na titulní straně* vedle Článku věnuje i *Sloupek xxx* autora Martina Z. pod názvem xxx (žalobce zde není zmíněn), na straně 2, která je celá nazvána OPERACE V., se předmětné operaci kromě dokončení Článku věnuje rozhovor s xxx vrchním státním zástupcem Ivo I. pod titulkem *Žalobce I.: „xxx“* (státní zástupce v tu dobu ještě neposkytl žádné konkrétní informace), dále článek pod titulkem xxx a článek pod titulkem xxx? xxx, dále *graficky zpracovaný přehled xxx* (stručným popisem případů xxx, “xxx, xxx a xxx) *včetně obrazového doprovodu – fotografie xxx a fotografie xxx Jiřího R.* s popiskem k jeho osobě a operaci V. Fotografie žalobce na titulní straně ani na straně 2 není.
11. *Text Článku* na titulní straně zněl: xxx, „xxx“ napsal xxx hned na počátku zásahu proti klientelistické síti s centrem na xxx zdroj z vysokých policejních kruhů. Jeho slova se potvrzují. **xxx**. Stejně jako tomu bylo před dvěma lety při I. zásahu na Úřadu vlády a ve vysoké politice v kauze známé jako „N.“. (mezititulek xxx) K obviněním jednotlivých aktérů zatím protimafiánský útvar řízený Robertem Š. nepřistoupil, takže doposud není jisté, které příběhy budou hrát prim. „V dopoledních hodinách vydáme zprávu, protože nám končí lhůta,“ slibuje žalobce I., že dnes odkryje, proč vyšetřovatelé zasahovali v xxx i xxx v elitních policejních útvech na hejtmanství, u L. doma či u jeho přítele a obchodního partnera – xxx podnikatele Ivana K. Nejhůř zatím vypadá příběh xxx hejtmána Jiřího R. (ČSSD). Toho policie v úterý vyslychala bezmála celý den, ve středu už nedorazil do práce a zrušil program až do konce týdne. Podle policejních odposlechlů je podezřelý z toho, že se snažil xxx ovlivňovat vyšetřování možné dotační kauzy, uvedl server xxx. Jedná se o případ výstavby xxx, na niž šly dotace z regionálního operačního programu Střední Morava schválené výborem, jemuž R. šéfuje. xxx měl hejtmán slibovat Karlu K., což je náměstek krajského policejního ředitele. (mezititulek xxx) Linka do řad policie je ostatně druhým příběhem I. spletité operace. Několik vysokých policejních funkcionářů je podezřelých z toho, že vynášeli informace z vyšetřování k podezřelým a ovlivňovali průběh šetření některých kauz. Kromě K. si proto mají podle informací týdeníku xxx vyslechnout obvinění také šéf xxx odboru hospodářské kriminality Radek P. a Tomáš U., vedoucí xxx expozitury Generální inspekce bezpečnostních sborů. Ta má totiž v případě podezření vyšetřovat samotné policisty. (údaj pokračování na straně 2). Text pokračování Článku na straně 2 zněl: xxx. A tím se kauza větví k třetímu příběhu a k čtvrtému a poslednímu člověku, který by měl být obviněn – podnikateli Ivanu K. Toho K. v odposleších údajně zmiňuje. (tomuto tématu se pak podrobněji věnuje článek na str. 2 listu pod názvem xxx? xxx - pozn. odvolacího soudu) Navíc již v minulosti tento policista čelil podezření, že zahlazuje kauzy, které s podnikáním realitního magnáta K. souvisejí. Generální inspekce ale případ smetla se stolu s tím, že nic podezřelého nenašla. **Pojítkem** nejen mezi K. a K. má být právě Ivan L., který se mimochodem vloni stal za 40 milionů podílníkem v K. realitním impériu xxx. **Podle dosavadních zjištění mu ale zatím obvinění nehrozí. V odposlechnutých rozhovorech xxx policistů je často zmiňován, že něco zařídil. Měl se angažovat například ve výběru šéfa městské policie v xxx nebo předávat informace hejtmanu R.,** uvedl deník xxx na základě informací z povolení k domovním prohlídkám. Ostatně pro tato povolení si I. se Š. nešli podle zjištění xxx k xxx soudcům, ale do xxx. Konkrétně z celodenní prohlídky u exministra L. si **odnesli pytle plné dokumentů. Ale nezadrželi jej. A sám L. pak řekl novinářům,** že celé akci u něj v bytě v xxx a pak následně v jeho domovské xxx nerozumí. Kromě L. pak, **pokud policie nenajde něco zásadního v zabavených dokumentech, vyvážnou bez obvinění** i další postavy, na které se při zátahu Š. parta zaměřila. Tedy šéf Úřadu kriminální služby Milan P., jemuž vyšetřovatelé včera prohledávali kancelář, či Jiří J., náměstek ředitele protikorupční služby. Kvůli nedostatku informací ve spletité kauze, zmínil vicepremiér Andrej Babiš možnost svolat Bezpečnostní radu státu. Premiér Bohuslav Sobotka to odmítl. V článku xxx, který má podtitulek xxx, se žalovaná

věnuje se řediteli Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) Ivanu B. a okolnostmi zapojení, resp. nezapojení GIBS do akce. V souvislosti s osobou žalobce článek uvádí: Případ **okolo L.** je mimořádně citlivý pro ředitele B. z ještě jednoho důvodu. Právě v éře L. ministrování se B. vyhoupl na post náměstka policejního prezidenta. Dodnes je v bezpečnostních kruzích považován za L. muže. A v inspekci až do loňska pracoval na pozici B. náměstka i Dušan B., který byl rovněž považován za spojence Ivana L.

12. Mezi účastníky bylo nesporné, že dne xxx proběhly v bytech žalobce v xxx a xxx v rámci operace V. *domovní prohlídky*. Jak zjistil již soud prvního stupně, prohlídky byly nařízeny *příkazy Okresního soudu v Ostravě* ze dne 6. října 2015, č. j. 0 Nt 15125/2015 a 0 Nt 15126/2015 (č. l. 158 – 180). Příkazy shodně zmiňují, že **existuje podezření, že na trestné činnosti se podílí i žalobce**, přičemž jsou v této souvislosti podrobně na třech stranách zmiňovány úkony žalobce, které mají zakládat zmíněné podezření, čteně jsou zde zmiňovány různé vazby na Mgr. Karla K., Mgr. Tomáše U., Ing. Ivana K., plk. P., zjednodušeně lze hovořit o podezřeních založených na využití, přesněji řečeno zneužití vlivu. Jak též již zjistil soud prvního stupně o reálném podezření, že na trestné činnosti podílel i žalobce, se zmiňuje ještě i v květnu 2016 usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. května 2016, č. j. 3 Nt 1721/2015, kterým byl podle § 85b odst. 3 tr. ř. nahrazen souhlas zástupce České advokátní komory k tomu, aby se orgány činné v trestním řízení mohly seznámit s obsahem konkrétně uvedených listin a jiných nosičů údajů. Žalobcova ústavní stížnost proti zmíněnému usnesení byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 15. února 2017, sp. zn. IV. ÚS 2852/16. Tehdejší zástupce žalobce se pro média v souvislosti s domovními prohlídkami vyjádřil, jak je uvedeno v bodu 2 odůvodnění tohoto rozsudku (*L. advokát k razí: xxx. xxx, xxx, xxx*).
13. Jak zjistil již soud prvního stupně, žalovaná se v deníku xxx a/nebo na serveru xxx operaci V. věnovala nejen v Článku, ale i dalšími články, a to před Článkem od „vypuknutí“, resp. zveřejnění kauzy, i následně. Konkrétně bylo zjištěno, že dne xxx žalovaná informovala články xxx pak články xxx, dne xxx články xxx pak články xxx, dne xxx pak článkem xxx, dne xxx pak článkem xxx, dne xxx pak článek xxx a dne xxx článek xxx. Ze zjištění soudu prvního stupně též vyplývá, že operaci V. se věnovala i jiná média a i ona se jmenovitě i v titulcích zmiňovala o žalobci.
14. Z výše uvedeného je nad vší pochybnost zřejmé, že **informování o operaci V. (dle xxx)** je to česká trestní kauza zahájená xxx razí v xxx a v xxx. Na počátku se jednalo o vyšetřování policistů pro podezření z trestné činnosti, kterou se měli zpronevěřit svému poslání a tak vlastně „zradit“ policii. Vyšetřující detektivové z ÚOOZ proto operaci pojmenovali podle norského vlastizrádce V. Q. Následně byli obviněni čtyři lidé z xxx kraje: Karel K., náměstek ředitele policie xxx kraje, Radek P., šéf Odboru hospodářské kriminality policie xxx kraje, Ivan K., vlivný xxx podnikatel a blízký přítel Ivana L., Jiří R., hejtman xxx kraje za ČSSD) **bylo ve veřejném zájmu**. To nakonec nespornuje ani sám žalobce.
15. **Žalobce je osobou veřejného zájmu** (srov. již jen popis osoby žalobce samotným žalobcem v žalobě, jak je zmíněn v bodu 1 odůvodnění tohoto rozsudku). Okolnost, že od roku 2010 již nevykonává žádnou veřejnou funkci, na uvedeném nic nemění, když v nikoli vzdálené minulosti působil ve vrcholné politice, a to na pozici člena Vlády ČR jako ministr vnitra. Nelze přehlédnout povahu operace V. a okolnost, že vyšetřování se týká právě podezření v oblasti, která spadá do kompetence ministerstva vnitra. Okolnost, že žalobce již v rozhodné době ve funkci nebyl, samozřejmě nutně neznamená zprertrhání všech vazeb. Veřejný zájem ve vztahu k osobě žalobce je dán i z důvodu, že operace V. se týkala i podnikatele Ivana K., se kterým pojí žalobce blízké osobní i obchodní vztahy. Navíc i další současné aktivity žalobce – výkon povolání advokáta, působení v obecně prospěšných projektech, jsou aktivity, s nimiž je spojen oprávněný veřejný zájem o osobu žalobce. Koneckonců i sám žalobce v souvislosti se současnými aktivitami v žalobě poukazuje na významnou roli kredibility, což s sebou logicky nese i zvýšený zájem o důvěryhodnost osoby žalobce.

16. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 15. března 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03, lze obecně konstatovat, že osoby veřejně činné, tedy politici, veřejní činitelé, mediální hvězdy aj., musí akceptovat větší míru veřejné kritiky než jiní občané. Důvod tohoto principu je dvojitý. Jednak se tím podporuje veřejná diskuze o veřejných věcech a svobodné utváření názorů. Co největší bohatost diskuze o věcech veřejných by měla být státní mocí regulována jen v míře nezbytně nutné (srov. čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Současně tím stát akceptuje, že jeho mocenský zásah do svobody projevu, za účelem ochrany dobrého jména jiných občanů, by měl přijít subsidiárně, tedy pouze tehdy, pokud nelze škodu napravit jinak. Škodu lze napravit jinak než zásahem státu, např. užitím přípustných možností k oponování kontroverzních a zavádějících názorů. Tak lze často minimalizovat škodlivý následek sporných výroků mnohem efektivněji, než cestou soudního řízení (*podobně náleží Ústavního soudu ze dne 17. července 2007, sp. zn. IV. US 23/05, nebo náleží Ústavního soudu ze dne 4. dubna 2005, sp. zn. IV. US 146/04*).
17. Ze skutkového stavu, zjištěného již soudem prvního stupně, jednoznačně vyplývá, že žalobce v době zveřejnění Článku orgány činné v trestním řízení podezíraly, že se na trestné činnosti zahrnuté do operace V. podílí, byly u něj provedeny prohlídky bytů a bylo u něj zabaveno množství listin a dalších nosičů dat, s jejichž obsahem se pak na základě soudem nahrazeného souhlasu mohly orgány činné v trestním řízení seznámit.
18. **Neoprávněný zásah do osobnostních práv žalobce.**
19. Poznámka žalované, že vzhledem k uveřejnění Článku v roce xxx se na věc vztahuje již občanský zákoník č. 89/2012 Sb. (zkráceně „o. z.“), nikoli občanský zákoník č. 40/1964 Sb., je správná (srov. § 3028 odst. 1 o. z.), nespornuje to ani žalobce. Současně lze ale poznamenat, že ani předchozí právní úprava by zde nevedla k jiným závěrům.
20. Podle ustanovení § 81 odst. 1 o. z. je chráněna osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. Dle odstavce 2 požívají ochrany zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
21. Podle ustanovení § 82 odst. 1 o. z. člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
22. Podle ustanovení § 2956 o. z. vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.
23. Podle ustanovení § 2951 odst. 2 o. z. se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučněním. Zadostiučnění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
24. Napadané tvrzení žalované, že operace řízená xxx vrchním státním zástupcem Ivo I. namířená proti členům elitních bezpečnostních sborů, prorůstající politikou i byznysem **až k exministru vnitra Ivanu L.**, se začíná rozpadat do několika příběhů, je tak ve vztahu k osobě žalobce **postaveno na pravdivostním základu**. Operace V. byla namířena i proti žalobci, bylo u něj podezření, že se na trestné činnosti podílí, byly u něj provedeny domovní prohlídky.
25. Je nutno respektovat určitá specifika běžného periodického tisku, určeného pro informování nejširší veřejnosti (na rozdíl např. od publikací odborných), který v určitých případech musí – především s ohledem na rozsah jednotlivých příspěvků a čtenářský zájem – přistupovat k určitým zjednodušením, a nelze bez dalšího tvrdit, že každé zjednodušení (či zkrácení) musí nutně vést k zásahu do osobnostních práv dotčených osob. Lze tedy stěží trvat na naprosté přesnosti skutkových tvrzení a klást tak na novináře – ve svých důsledcích – nespílitelné nároky. Významné proto musí vždy být to, aby celkové vyznění určité informace odpovídalo pravdě. (*náleží Ústavního soudu ze dne 8. února 2000, sp. zn. I. ÚS 156/99*).

26. Skutečnost, že žalobce, který byl v minulosti představitel vrcholné české politiky, byl člen Vlády ČR a navíc konkrétně zastával funkci ministra vnitra, odůvodňuje obecně, a o to více v operaci V., zvýšený veřejný a tím i mediální zájem o žalobce při informování o trestní kauze (viz již též bod 15 odůvodnění tohoto rozsudku). Článek vyšel teprve dva dny poté, co operace začala (ve veřejné sféře) a co jako součást operace byly u žalobce provedeny domovní prohlídky. V rozhodnou dobu tak byla **zcela opodstatněná mediální zkratka pro označení kauzy slovy kauza kolem/okolo L.** Ten byl v tu dobu pro širokou veřejnost jistě nejznámější osobou z těch, jejichž jména byla v souvislosti s kauzou zmiňována. Žalobce přitom v kauze nefiguroval jako „náhodný kolemjdoucí“, ale byl jednou z osob, které policie podezírala, že se na vyšetřované trestné činnosti podílí. Označení kauzy jako xxx vzhledem k tomu, že bylo šetřeno zneužívání pravomoci veřejných činitelů a xxx, bylo též namístě. Zmínka o rozvětvení kauzy je pak spojena s tím, že se na veřejnost začaly (opět se připomíná, že šlo o informování dva dny po začátku kauzy) dostávat informace o tom, co operace V. vlastně zahrnuje a že nejde jen o jeden případ, ale o více případů, tj. kauza se (pro veřejnost) rozvětvila. Žalovaná proto také spolu s Článkem na straně 2 vydání z xxx názorně jednotlivé „xxx“ popisuje (srov. bod 10 odůvodnění tohoto rozsudku).
27. **Titulek** xxx sám o sobě neříká, že by žalobce měl být středobodem xxx aféry a už vůbec mu nelze takový význam přičítat ve spojení s Článkem a ostatními informacemi, které spolu s Článkem žalovaná dne xxx přinesla. Nic takového z poskytnutých informací neplyne. Naopak je z nich zřejmé, že žalobce nejenže doposud nebyl obviněn, ale i to, že rozhodně není hlavním podezřelým. Článek předvídá, co se bude dít v den zveřejnění (srov. mezititulky „xxx“), na který (teprve) byla naplánována tisková konference vrchního státního zástupce, výslovně připouští i to, že žalobce vůbec obviněn nebude. Současně zmiňuje to, že důležitá budou zjištění ze zabavených dokumentů. Hned týž den pak žalovaná na webu xxx zveřejňuje článek pod titulkem „xxx, xxx“. I z porovnání těchto dvou titulků je zřejmé, že „xxx“ je stran významu role žalobce neutrální, naopak u „xxx“, je zřejmé, že oni mají být hlavními aktéry kauzy.
28. **Žalovaná** obsahem Článku a informováním o operaci V. rozhodně ani **neporušila presumpci nevinny** a nezpronevěřila se zásadám požadovaným Ústavním soudem v *nálezu Ústavního soudu ze dne 23. června 2015, sp. zn. II. ÚS 577/13*.
29. Podle zmíněného nálezu svoboda projevu nemá vést k tomu, aby byl kdokoliv v očích veřejnosti fakticky shledán vinným bez možnosti se efektivně bránit proti obviněním vůči své osobě. V demokratickém právním státě se závěr o vině nesmí odvíjet od veřejného mínění, nýbrž musí být procesně adekvátním způsobem prokázán v trestním řízení. Ve své podstatě nejde o nic jiného, než o elementární úctu k osobě čelící takovému podezření a jejím právům. Informování veřejnosti o trestním řízení, jakož i na něj navazující veřejná diskuse, nesmí být vedeny v tom smyslu, že otázka viny je předem rozhodnuta. To neznamená, že předmětem veřejné diskuse nemůže být přímo otázka viny, tedy zda se určitá osoba svým jednáním dopustila nebo nedopustila trestného činu, a že v tomto směru zásadně nelze veřejně zaujmout jakýkoliv názor. Vždy však musí být zřejmé, že žádný takto prezentovaný názor, byť sebevíce odůvodněný a skutkově podložený, ještě s jistotou neznamená, že se tato osoba trestného činu skutečně dopustila, a že s konečnou platností může o vině rozhodnout jen soud. Není přitom nezbytné, aby tyto skutečnosti byly obsaženy v každém projevu výslovně. Postačí, pokud vyplnou z jeho celkového vyznění či kontextu předmětného projevu.
30. Jak je popsáno výše, žalovaná zdaleka neinformovala v tom směru, že by předjímal, že žalobce je vinen, že se dopustil trestného činu, naopak možnost pouhého obvinění významně relativizovala. Použila-li v Článku spojení „xxx“, pak sice nejde o výraz zcela neutrální, neboť může připouštět různé spekulace o důvodech tohoto xxx, které nemusí spočívat jen v nevině, ale i v neprokázání viny, ale rozhodně zde nelze hovořit již o nepřipustné nekorektnosti či zásahu do presumpce viny. Je-li někdo podezřelý a následně není obviněn, je hodnocení takovéto situace jako xxx přípustným výrazivem pro běžný periodický tisk. Nadto je třeba zdůraznit, že žalobce ani tuto

pasáž Článku nezahrnul do napadaných tvrzení a ze skutkových zjištění i vyplývá, že žalovaná dala žalobci prostor veřejnosti sdělit, že není vinen ani obviněn.

31. Z výše uvedeného tak plyne, že založil-li soud prvního stupně svůj závěr o důvodnosti žaloby (co do základu) na tom, že **žalobce v trestní kauze označované jako tzv. kauza V. nebyl obviněn, žádného xxx či nezákonného jednání se nedopustil, pouze u něj byly vykonány domovní prohlídky a prohlídka bankovní schránky a podáno jím vysvětlení na policii**, pak své rozhodnutí založil na závěru, který relevantní. **Článek** (z jehož obsahu soud prvního stupně neučinil ani žádná zjištění, což odvolací soud napravil zopakováním Článku k důkazu) totiž s uvedeným **není v rozporu**. Článek netvrdí, že se žalobce dopustil xxx či jiného nezákonného jednání. Článek informuje o vyšetřování kauzy, která vypukla dva dny před zveřejněním Článku a která byla ze strany policejních orgánů zaměřena – pro podezření z podílu na trestné činnosti – i na žalobce.
32. Z uvedeného pak plyne, že právní závěr soudu prvního stupně, že napadanými tvrzeními došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce, není správný a není tak ani správný závěr soudu prvního stupně o důvodnosti žaloby v rozsahu, kterým soud prvního stupně žalobě vyhověl.
33. Žalované na základě ustanovení § 2956 o. z. arg. a contrario nevznikla povinnost odčinit nemajetkovou újmu žalobci, neboť **žalovaná neoprávněně nezasáhla do osobnostních práv žalobce**. Svým jednáním **neexcesivně realizovala svobodu projevu** zaručenou jí čl. 17 Listiny základních práv a svobod.
34. **Rozhodnutí odvolacího soudu o věci samé**
35. **Odvolací soud** tak postupem podle ustanovení § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně ve vyhovujících výrocích I a II výroky I a II tohoto rozsudku **změnil** tak, že žalobu v rozsahu požadované omluvy a částky 100 000 Kč **zamítl**. Ve výsledku tak žaloba byla zamítnuta v celém rozsahu.
36. **Rozhodnutí odvolacího soudu o nákladech řízení**
37. Vzhledem ke změně rozsudku soudu prvního stupně, rozhodoval odvolací soud i o nákladech řízení před soudem prvního stupně (§ 224 odst. 2 o. s. ř.); tím jsou odklizeny nákladové výroky IV a V rozsudku soudu prvního stupně.
38. O náhradě nákladů řízení státu bylo rozhodnuto postupem podle ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř. podle výsledku řízení. Plně neúspěšnému žalobci tak bylo uloženo nahradit vzniklé náklady státu, které jsou představovány svědeckým svědkyni JUDr. Markétě L. ve výši 5 027,20 Kč. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty před středníkem o. s. ř.
39. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto postupem podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. (pro odvolací řízení ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.).
40. Plně úspěšné žalované vznikly tyto náklady řízení: soudní poplatek za odvolání ve výši 2 000 Kč a náklady na právní zastoupení v rozsahu 11 úkonů právní služby [1) převzetí zastoupení, 2) vyjádření k žalobě, 3) účast při jednání před soudem prvního stupně dne 25. dubna 2017, 4) účast při jednání před soudem prvního stupně dne 5. září 2017, 5) a 6) účast při jednání před soudem prvního stupně dne 20. listopadu 2017, 7) účast při jednání před soudem prvního stupně dne 20. února 2018, 8) závěrečný návrh, 9) účast při jednání před soudem prvního stupně dne 26. března 2018, 10) odvolání, 11) účast při jednání před odvolacím soudem dne 12. července 2018] s odměnou v sazbě 3 100 Kč/úkon [§ 7 a 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb.), paušální náhradou nákladů ve výši 300 Kč/úkon (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a DPH v sazbě 21 % z částky 37 400 Kč [§ 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř.], tj. celkem 47 254 Kč [=2 000 + (11x3100+11x300) x 1,21]. Místo a lhůta k plnění byly stanoveny podle § 149 odst. 1 o. s. ř. a § 160 odst. 1 v části věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti výrokům I a II tohoto rozsudku je dovolání přípustné k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně do dvou měsíců od jeho doručení, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má - li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Proti výrokům o nákladech řízení (výroky III a IV) dovolání přípustné není (§ 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř.).

Praha 12. července 2018

JUDr. Veronika Křest'ánová, Dr. v. r.
předsedkyně senátu